

خيالونه

د شعرونو مجموعه

سميع الدين افغاني

www.samsoor.com

Ketabton.com

دوهمه داچه ((د زه پښتون يم ته هزاره يې)) او ((دازه فارسي وایم او ته پښتو)) خبره دي یو لړ نا بالغو په نامه روښانفکرانو، د غرض او مرض خبرې دي او نور پاته اولس، لوی او واړه، پښتون او هزاره او ۰۰۰۰ په یو صف کښې ولاړ د ملي هنر ((ښکلي جانان)) ته د مینې سلام وړاندې کوي او تر ښکلا یې څارېږي ۰۰۰۰ د تېرو هېرو خاطر و همدې خوږو خوندونو سره کور ته ورسیدم، د افغانې صاحب د شعرونو د مجموعې د خیالونو نور خیالولي شعرونه مې هم ولوستل ۰ دغسې ((د یار د مینې)) نورې سندرې هم یوازې دانه، د وطن او ملت، د افغان او افغانستان د مینې سندرې هم یوازې، د محبت، صداقت، افغان، دا افغانستان دی، دا څه حال دی؟ تر عنوان لاندې منظومې نه، بلکه دغسې نور غزل او نظمونه هم، د ویناوال دغسې مینې څرگندوی دي ۰ ما ډیرې خبرې وکړې ۰ زه خپلې خبرې بسوم ۰ تاسې لطفا ما وبخښئ او مجموعه ولولئ ۰

په درناوي

ستاسو خدمتگار

عبداللہ بختانی

کابل - خیرخانه

د ۱۳۸۸ د زمري ۱۲ مه

د ۲۰۰۹ د اگست درېیمه

سندره ويله
زما بنكلی جانانه
زه جار شمه له تانه .
ما مه شپه له خانه .
قربان دې شم .
قربان دې شم .
السلام .
السلام .

بناغلي رحيم گل غمزده خپله دغه سندره په هماغه وختونو په کابل راډيو کښې ويلې وه . په محافلو کښې يې هم اوروله او د ځينو نورو سندرو غاړو له خوا هم ويل کېدله . او تر اوسه اورول کېږي .
زه چه دغو څو سرو سندرو بولو ماشومانو ته نژدې شوم . ورته ودرېدم . بيا مې ورسره لږه مرکه هم وکړه . وپوهېدم چه دا هلکان د همدې ښار اوسيدونکي په خټه هزاره گان دي . او ژبه يې دري ده

سبا ته د پښتو ټولني غونډه جوړه شوه ، نو ما دا كيسه وکړه او زياته مې

کړه :

دا خبره سمه نه ده چه مور ووايو فارسي ژبي د پښتو مخه نيسي .
د کابل ښار فارسي ژبي هزاره ماشومان چه په خوند خوند ، په ډير شوق و ذوق ، پرته د چا د وينا او تقاضا نه ، پښتو سندره وايي او خوند تري اخلي ، د دوو حقيقتونو څرگندونه کوي :
لمړئ دا چه په سندره کښې هنري زور دومره زيات دی چه يوازې د پښتنو نه ، يوازې د سندرو غاړو نه ، يوازې د مشرانو نه ، بلکه د کوچي ماشومو هزاره گانو په زړونو او ذهنونو يې هم دومره اغېزه کړی دی چه دغه سندره په ډير شوق و ذوق او احساس د هغو په ژبه جاري شوې ده

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم	پرديس خيالونه
شاعر	سميع الدين افغاني
د چاپ کال	۲۰۰۹ ميلادي
د چاپ شمېر	۵۰۰ ټوکه
د چاپ وار	لمړی
کمپوز	سمير افغاني
ټولگه	دوهمه
د چاپ ځای	
د حق د لارې کلتوري ټولنه - جرمني	

دالی

زما د خواږه پلار
اروا بناد مولانا محمد سعيد سعيد افغاني
پاک روح ته ۰

کښې رښتیا او دروغ شکایتونه کول. ځینو به زور واهه چه دیو لږ قالبی الفاظو او علمی ترمونو او لغتونو په استعمال خپل علمیت او لیاقت ثابت کړي. د نورو ملگرو مشخصې خبرې رانه هېرې شوي دي. خوزما د لنډو وړاندیز لنډیز داسې کېدای شي:

په ځینو طبعي خصلتونو کېښې، فرد او ټولنه، یو تر بله سره ورته والی لري. که یو فرد خپله روغتیا وساتي، ورزش وکړي. سم او مناسب خوراک ولري او ځان قوي او مضبوط کړي، که له بهره څخه وجود ته یې مکروبو نه هم ننوځي، د هغه د وجود مقاومت په اثر د هغه مکروبو نو اغېزه کمېږي یا له مینځه ځي نو که ټولنه، خصوصاً پښتو ټولنه او د هغه غړي سم کار وکړي، د ښې مطالعې په اساس د منطق او استدلال او علمی اسنادو او شواهدو سره ښې لیکنې او تالیفات ټولني ته وړاندې کړي، بیا نو ټولنه پخپله، مور په کار قناعت کوي، چاته د مخالفت څه موقع په لاس نه ورځي او که ورشي هم مخالفت یې دومره تاثیر نه کوي. وزیر صاحب خپل ساعت ته وکتل. ویل: دولس بجې شوي په کاروو کېښې ستاسو بریالیتوب غواړم. تاسې خپلو کېښې سره کېښې، د همدغو خبرو په اساس خپل کارونه تنظیم کړئ. که ماته مو څه امر کاوه و رسمي وړاندیز راته وسپارئ. زه ستاسو په خدمت کېښې يم. د خدای په امان. د پښتو ټولني رئیس مور ته وویل: تاسې نور هم فکر وکړئ. د دې خبرو په اساس، او که تاسو سره نور نظریات هم وي، سبا به سره کېښو او.

مازیگرزه د استاد الفت د لیدو به تکل و خوزېدم. د هغه کورد ((چمچه مست)) د خوږ په غاړه، په شېر شاه مېنه (څلورمه کارته) کېښې و. ورروان وم. هلته د کارتې د کوڅو په دوږو کېښې پینځه شپږ تنو ماشومانو په جگ او از

په هغه زرو ورسته پاته زمانه کېښې زموږ یوازې یو وطنپال دغسې و. اوس پدې ورسته وروسته زمانه کېښې ماشا الله زموږ ډېر وزیران دغسې دي چه وطن پرې گران دی. مگر پدې گران وطن کېښې په هغه مهال جره او سپرې چه دی پکښې د کابینې وزیر وي. د کابینې هغه محترم غړي د معارف وزیر و. د پښتو ټولني ریاست رسما د معارف وزارت پورې مربوط و. د پښتو ټولني ریس پوهاند صدیق الله رښتین و. زه هم د همدې ټولني علمی غړی وم.

یوه ورز رئیس صاحب مور ټولو غړو ته د استعلام په ذریعه خبر را کړ چه سبا په لسو بجو وزیر صاحب پښتو ټولني ته تشریف راوړي او تاسو سره ملاقات لري. نو تاسې به په همدغه مهال د ریاست په دفتر کېښې حاضر اوسئ!

حاضر شو، وزیر صاحب راغی. کښیناست. د علم او معارف وطن او ملت، پښتو او پښتنو په ارتباط یې څو جذباتي خبرې وکړې، د کار ټکی پکښې هېڅ نه و. مگر مور یې ټول تراغېز لاندې راغلو، بیا یې وویل: دا پښتو ټولنه ده. مور او تاسې رسما مکلف یو چه دلته دې ټولني د مرام او مقرراتو سره سم، پښتو ملي ژبې ته علمی خدمت وکړو نو لطفا تاسې هر یو خپل نظریات ووايئ. تقریباً مور ټولو خبرې وکړې. بیکاره او دکار خبرې.

ډيرو به د پښتو او پښتنو په باره كښې احساسات څرگندول ، ځينو به پدې برخه كښې د وزير صاحب د شخصيت په ستاينه كښې مبالغه كوله. يو نيم د پښتو ټولنې ځينې معمولي ضرورتونو ته د وزير صاحب توجه اړول . داسې كسان هم وو چه د افغانستان د نورو ژبو د ويونكو د ځينو عناصرو او اشخاصو يا د ځينو بهرنيو هيوادونو له لاسه د پښتو د مخنيوئ په برخه

سريزه

محترمو لوستونکو !

لکه څنگه چې ټولو ته څرگنده ده چې زموږ په گران هېواد افغانستان کې د کلونو کلونو راهيسې تپل شوې جگړه روانه ده چې دې جگړې زموږ ډېر شمېر هېوادوال د فقر، بدبختي، مرگ، ژوبله او مایوسۍ سره مخامخ کړي دي، او همدارنگه زموږ ډېر هېوادوال يې شهيدان، معيوب او په هيواد کې د آرام او انساني ژوند کولو څخه محروم او په پرديو ملکوکې يې د پردیسۍ ژوند تېرولو ته اړيستلي دي.

د دې ترڅنگ پدغه تپل شوي جگړه کې د هر څه نه د مخه زموږ کلتور او ادب ته هم په لوړه کچه ضرر او تاوان رسيدلی دی او د وطن د بنسټونو هميشه زموږ کلتور او تاريخی ارزښتونو ته نه تنها په سپکه کتلي بلکې هغه يې توهين او غوښتلي يې دي چې خپل فرهنگ او رواجونه او خپلې ارادې زموږ په خلکو پلي او عملي کړي .

وطن او د وطن په غيږ کې د خپلو دودونو او رواجونو، کلو او بانډو په مينځ کې اوسيدل دا هغه ستر نعمت دی کوم چې لوي خدای يې په خپلو بندگانو پيرزو کوي، خو ددې پيرزوينې په قدر او اهميت هغه څوک ښه پوهيږي کوم چې د وطن او دخپل ټاټوبي څخه لرې په دوامداره توگه په نورو هيوادونو کې د مهاجرت شپې او ورځې تېروي.

ساعته د پلي گرځېدو سپارښتنه کړې ده او دې سره دا عزيزان، دا کتابونه او دا تقريظونه، په دې وضعه ۰۰۰۰

مازيگر وه ۰ پاڅيدم ۰ په چکر شوم ۰ زموږ دکور مخې ته سرک نوی قير شوی دی ۰ مازيگر په همدې ځم راځم ۰

روان يم ۰ يو څه وړاندې، په کوڅه کښې څو تنه ماشومان وو ۰ لوبې يې کولې ۰ يو څه باد هم چلېده، دکوڅې دورې يې هم بادولې ۰ چه ورنژدې شوم، وپوهيدم چه ماشومان په گډه، د يو کوره س په شان، په خپل ماشومانه غږ، دا سندره وايي :

ياره ستا په اننگو کې ۰۰۰۰

پوه شوم چه دا سندره اوس نه يوازې د مشرانو استادانو هنر مندانو د خولې سندره ده، بلکه د ځوانانو او ماشومانو دخولې سندره هم گرځيدلې ده ۰ خو بيره کښکې په ودونو کښې، هغه د توپونو دگږزهار په ځای همدغسې ماشومان همدغسې سندري ووايي ۰۰۰۰

په چکر چکر کښې، زما په ذهن کښې، نژدې د څلويښتو کلونو دمخه

یوه کیسه راتدا عی شوه .

او داسې :

و ، نه و ، زموږ د هېواد یو وزیر و ، له نامه سره یې د (ډاکټر) علمي لقب هم لگېدلی و . ډاکټر وزیر په دې مشهور و چه پښتو او پښتنو سره ډیره مینه لري . ډیرو کسانو به ویل چه په ډاکټر صاحب باندې وطن ډېر گران دی . هغه ډېر وطنپال شخصیت دی . یوازې ښاغلي صفی الله اسد سفیر به ویل :

افغانستان پر ډاکټر ډیر گران دی . مگر ، هغه په گران وطن کښې هغه وخت شپې تیروی ، چه دی پکښې د کابینې وزیر وي . . .

بیا دې ته مې پام شو چه ددې ښکلي غزل په قافیه کښې لفظي ترادف او همغږي نشته .

د سر دواړه مصرعو د قافیو الفاظ (رنگ - او - خرگند) دي او ددوهم بند هغه (خوند) او د نورو بندونو دغه (ملنگ ، رنگ ، پتنگ ، او خنگ) دی . زه خوشحاله شوم چه د اولسي شاعرانو په شعرونو کښې ، د عربي په شان ، دا کار شوی دی او کېږي ، ښه شو چه د چه د حمزه بابا په حواله ، په دیوانی شاعری کښې هم ، ددې ((ازادئ)) جواز پیدا شو . خو افسوس چه د ظالمې زمانې له خوا ، پر موږ خوارانو باندې د ((ازادئ)) د خوږو پیږزوینه کمه ده یا نشته

عبدالرحیم یوه (سي - ډي) یا (ډي - وي - ډي) چالانه کړې وه . ما په هغه کښې دغه سندر د (نازیه اقبال) په اواز کښې اورېدله او کسرته یې منتظروم . دی کښې زموږ د انگړ ورتکید . عبدالرحیم ولاړ . ډیر زربیرته راغی .

په دوه اتیا مخونو ، د کمپوز شویو شعرونه همدغه مجموعه یې راکړه او راته یې ویل : (افغانی صاحب) غواړي چه پدې کتاب باندې څه ولیکې !

د مجموعې پاڼې مې واړولې . (دمینې رنگ) غزل (یاره ستا په اننگو کې) مې ستر پایه ولوست او ایله وپوهیدم چه دا ښکلی رنگین شعر ، د همدې مجموعې د ویناوال ښاغلي سمیع الدین افغانی دی .

خو نور شعرونه مې هم ولوستل . زیاتره خوندور وو . ستړی شوم . په چرت کښې ولاړم . هلته د (وینس زلمیانو) په باره کښې کتاب لیکم . دلته زما د (یو دوه گوتې کاغذ . . .) د کتاب څه د پاسه دیارلس سوه مخونو ، پروف راته پروت دی . زوړیم او جوړنه . ډاکټر راته دوینو دغوږ د لېږې کولو لپاره دوا نه ده راکړې او د هر سهار یو ساعت سپورت او د مازیگر دوه

پر دیس خیالونه زما د شعرونو یوه بله نوي شعري مجموعه ده کوم چې د مهاجرت په دوران کې مې دخپلو هیلو او ارمانونو لپړی . د شعر په ژبه اظهار او د قلم او هېوادوالو سره شریکه او په هغه کې مې دخپل د دردیدلي زړه او آز منعکس کړی دی . درنو لوستونکو !

په دغه شعری ټولگه د وطن نامتو علمی شخصیت سر محقق ښاغلی عبدالله بختانی خدمتگار هم پیږزوینه کړی او یوه ښکلی علمی لیکنه یې پری

کړې چه د هغوی لیکنه پدی مجموعه کی بی له تصرفه کتیمتې نشر ته سپارو او دبختانی صیب خخه مننه کوم چه د ډیرو مصروفیتونو تر څنگ د کتاب په اړه خپل نظر څرگند کړی دی ، بناغلی بختانی صیب ته د اورډ ژوند او دنبه صحت هیله دلوی خدای ددربار نه لرم .
همدارنگه د ځوان او وتلی لیکوال او شاعر بناغلی اجمل اټک یوسفزی خخه مننه کوم چه زه بی مخامخ نه یم لیدلی او زما د شعرونو او لیکنو سره د رسنیو له لاری اشنا او یوه بڼکلی ادبی سرریزه بی پدغی شعری ټولگه لیکلی ده .
په پای کې لازمه گڼم د هغه دوستانو خخه چې ددغی مجموعې په راتولولو ، تنظیم او چاپ کې یې له ما سره مرسته کړې مننه او یادونه وکړم .
د لوستونکو د نیکو او اصلاحي نظریاتو او مشورو په هیله .

په ډیره مینه

سمیع الدین افغانی

سريزه

ناليدلى سميع الدين افغاني!

دا دستوردى چې له درده زگيروي خيبري
گني خه و د رحمان د شاعري

په رښتيا چې شعر او شاعري د هر چا کارندى، شعر د مينې، درد، عاطفې او د يوه سپيڅلي احساس زېږنده ده. په يوې ټولني کې تر ټولو ډېر حساس او سترگور خلک شاعران او ليکوالان گڼل کيدای شي.

کله کله يو تن د حقيقي عشق او يا دمجازى عشق پر لمبوريت شي او تر خولې يې اه او فرياد راووي، خو ځينې وخت داسې هم پيښيږي چې يو انسان پخپله ټولنه کې نا انډولې او بې عدالتي ويني او په پايله کې يې د همدغې نا انډولۍ پر لغړن اور زړه او دماغ سوخي، چې هر گوره همدا سوز او سوي بيا ورو، ورو د الفاظو جامې اغوندي او په همدې ډول بيا له زړه نه زړونو ته لارې جوړوي.

ځينې وخت په نړۍ واله کچه يو شاعر، عالم او ليکوال داسې يوه دردمنه او يا خوږلنه وينا وکړي چې په هغې کې به د ډېرو نړۍ والو درد او غم نغښتى وي. دا چې انسان يو ټولنيز مخلوق دى، نو پر همدې بنسټ دا وينا بيا دنړۍ پر مخ پرتو نورو هيوادونو او ولسونو ته ځان ور رسوي، که څه هم د بل هيواد او ولس خلک به د شاعر په مورنۍ ژبه د سره هېڅ نه پوهيږي، خو دا چې په ټوليز ډول کله کله د انسانانو دردونه يوشان وي، نو د همدې وروستۍ

زما د پاکې مينې

حقيقت پکښې څرگند دى.....

او درزى درزى، درزى درزى.....

نه پوهېږم چه ددې سندرې بخت او طالع وي، که د نورو ټولو اوسنيو په خلاف ددې سندر مارو مهارت، چه د شعر د الفاظو د ادا کولو پر مهال يې د موسقى د الاتو غږونه ډېر ټيټ کړي وه.

نو ملگري مي وويل :

ها ۰۰۰۰ د حمزه بابا غزل وايي ۰

هملته لږ څه ودرېدو او سندره مو تر پايوه واورېدله او يو څه خوند مو ترې واخيست ۰ يو څه پدې چه د سر تاوولو په وخت بيا د موسقي په اوزنو د توپونو غږ مېهار جوړېده او زمو غوږونه يې كڼول ۰۰۰۰

زه خو وودونو ته ډير نه ځم ۰ كه د سيالۍ شريكۍ د ډيرې بې اندازې مجبورې نه ولاړ هم شم ، بيا ورته ډېر نشم كښناستلى ۰ خو دا سندره مي بيا بيا څو ځله د راډيو گانو او تلويزيونونو له لارې ډيرو مختلفو سندر غاړو په اوزنو كښې ، د موسقي د سم ، مناسب او معتدل غږ په ملگرتيا اورېدلې او خوند مي ترې اخيستی دى ۰ خو!

خو څرنگه چه يو د سندرې په كسر كښې د هغه د شاعر نوم يا تخلص نه اورېدل كېده او په هوټل كښې د خپل ملگري نه مې اورېدلي وو: د حمزه بابا غزل ۰۰۰۰

نو د غزل په مكرر اورېدو به مې دا تلوسه زياتېدله چه كه د غزل په كسر كښې د شاعر نوم يا تخلص واورم ۰

حمزه بابا خو د خپلو غزلو په كسرونو كښې خپل نوم ځاى كړى دى او دلته ۰۰۰۰؟

سندرې خو سندرې وي ((خو)) ، بيا هم ((خو)) ، خودنوي عصر د تخنيك زور هم ورسره شپي ، او د موسقي خوږ اواز ، دراكټونو ، توپونو او بمونو د اواز غونډې اوچت شي او غوږونه كڼوي ۰

په يو واده كښې ، همدا چه ډوډى مو ونغرله ، نو يو ملگري راته په څه طنزي

لهجه ويل:

استاده ! كه دې خوبنه وي نور سخت به واخلو ، وبه تنبستو ۰

ما وويل: ولې؟ هغه وويل: ته پوهېږې چه افلاتون ويلي دي: ((موسقي د روح غذا ده)) ۰ مگر ۰۰۰۰

زه پوه شوم ۰ پاڅېدو ۰ په ولاړه حالت كښې ما وويل: بېشكه ! كه الله پاك پدې يوويشتمه پېړۍ كښې ، افلاتون را ژوندى او يا زموږ په ټولنه كښې نوى افلاتون را پيدا كړي ، نو پر موږ به د هغه ذات د بې شمېرو احسانونو تر څنگ د هغه دا احسان هم وشي ۰ چه ، دې زمانې ځينو كسانو ډېر تبليغ كړى دى چه ((فلسفې افلاس كړى دى)) ددې پرو پاگندې په اثر د نړۍ د فيلسوفانو بازار سوړ شوى ، او د هغو پر گدۍ سفسطه بازان ناست دي ۰ او دې سره نړۍ د فلسفې په افلاس اخته شوې ده ۰ نو نوى افلاتون به خپله هغه

زړه خبره ((موسقي د روح غذا ده)) بېرته واخلي او داسې حكم به صادر

كړي:

((موسقي د روح عذاب دى!!)) ۰

او دې سره به د فلسفې او فيلسوفانو ارزښت هم يو په دوه شي ۰

چه روان شوو د موسقی لمړنی درز پورته شو ۰۰۰ خو چه د تالار دروازې ته
ورسیدو، د سند ر غاړې غږ مو تر غوږ شو:

یاره ستا په اننگو کې
چه د چا د وینې رنگ دی؟

اړیکې له کبله بیا هر درد من پرې خپل درد کت مت د شاعر په شان تسکین او ټکوره وي.
بناغلی سمیع الدین افغاني که څه هم له خپل هیواده لرې پروت یو افغان مسافر دی، خو د خپل یتیم وراره، سرتورې ورپرې بې مور او پلاره، کور او اور بې
ژپوي او کروي، چې دادی نن بې درد د الفاظو او کلمو په بڼه ستاسې په وړاندې دی.
مالاتر دې دمه بناغلی سمیع الدین افغاني مخ په مخ ندی لیدلی، بس یوازې او یوازې د بناغلي افغاني د خوږ من زړه، احساس، کړیکې او سپرکې
وي چې زه بې هم دیوه درد بدلې افغان په توگه د بناغلي افغاني صیب د شخصیت سره آشنا کړم، هو همدا پیوند و، ځکه چې دهغه (شاعر) د هیواد
سرتورې زموږ پت دی او دوطن یتیم بچی زموږ تن دی، دهغې بې وروره کور زما کور هم دی او زما بې اور کور دهغه هم دی، یعنی خونبې او غمونه ټول
مو سره گډ دي.
زه دفن او هنر له مخې د بناغلي سمیع الدین افغاني، پاک او سپیڅلی احساس نه ټکنی کوم، ټوله (پردیس خیالونه) ټولگه مو په لاس کې ده، تاسې او
خپل انصاف او قضاوت.

مگر دا چې شعر مینې، احساس، پیغام او انساني عاطفې ته وایي نو ما دا ټول د بناغلي افغاني صیب په پیيلو ویناوو کې لیدلي او لوستلي دي.

پر ژوند او قلم بې برکت
اجمل اټک یوسفزی
ناروې، اوسلو

هره شپه اورم ننگرهار بڼه دی

مگر اوس ، دماشیني نړۍ د ترقۍ او پرمختګ په زمانه ، په یویشتمه سدئ ، یاد کمپیوټر په دوران کښې پر مورږ بدبختانو ، ددې ورستیو دپرشو کلونو ، د پرله پسې تپل شویو خونړیو جګړو ، د نړۍ د راز راز پرمختللیو وسلو د ازموینو د درز او دروز پدې دوزخي زمکه او اسمان کښې ، چه د چا خپلوان ، عزیز ، دوست او اشناد بنادئ کارت راشي ، نو کارت وگورو چه د شپې له خوا ، د یو مجلل عصري هوټل تالار ته یې بللي یو . مننه مبارک دې شي .

هلته د خوړو غم نه وي . د هر مېز گرد چارپېره دولس تنو غذا سرویس کیږي ، شوله خو درک نه لري ، خلور پنځه ډوله پولاوونه ، خلور پنځه ډوله غوښې ، سالندونه ، فیرني گانې ، مېوې او کوکا کولاگانې

دولس واړه زمريانو مېلمنو حمله په غوښو وي . وریجې هسې پاته شي . هسې هم زیاتره پخ کړي شیان باسي او د پرون ، بل پرون او لرغونیو پرونونو د ودونو پاته شوني وي .

خدای دې د هغو مل شي چه وخت ناوخته یې د وینې د فشار یا د معدې د تېزاب درجه جګیږي

راغلو د سندرو اورېدلو ته :

هلته سندر غاړو ته ډیر بڼه سټېژ جوړ شوی وي . په او تو کړیو دریشیو او ښکلو نیکتیا یې گانو ، منظم او مهذب ، ((هنر مندان)) او کله ناکله ((بې هنران)) ناست وي او سندري غږوي . هغه سندري چه مورږ په ځوانۍ کښې اوریدلي هغه نه ، هغه استادان خو زیاتره وفات شوي دي . خدا دی یې وبخښي ! د هغو د زامنو لمسیانو څخه ، خدای دی یې لري ، سندري او رو

یاره ستا په اننگو کی . . .

څنگه چه بنایست یې د اشنا په اننگو کې دی
هسې یې غزل د نا اشنا انځوره ووځی

د ځوانۍ په وخت به چه د چا د بنادئ مراسمو ته تللو ، نو په تلو تلو کې به دا پوښتنه طرحه کېدله چه څه به یې پاڅه کړي وي ؟ د غوښې سره شوله که یې

غونبې؟ خوندور ځواب «پولاو» و .

مگر زما او زما غوندې ، د ځينو سرگشته و ، نه دا پوښتنې خوښېدلې او نه دا
ځوابونه . زموږ په زړه پورې پوښتنه دا وه :

سندرغاړې څوک دی ؟

اسلم ، بادام ، فيض گل ، حافظ ، مشکي ، بسم الله ، ايوب ، رحمتگل ، گلرنگ . . . يا ؟

واده ته به ورسېدو څه شی به چه تيار و هغه به د يار و ، هغه به مو په خوند خوند و خوړل

بيا به له ماسخوتنه تر سپېده داغه پورې د سندرو په اورېدو نه مړېدو . د بهارې ، بېرمې ، بياگ ، کستوري ، کليان ، اسا او جوگ په راگونو کښې به مو سندرې :

مقام ، غزل ، لنډی ، چهار بيتې ، لوبې ، بگتۍ . . . او په هغو کښې به مو په ډېره مينه ، دميني سندرې اورېدلې . ديار دميني ، د وطن دميني او د خدای دميني د

استاد الفت دميني ديو غزل دا بيت الغزل ، د هماغه زمانو يادگار دی .

چه په حجرو کې يې د عشق سندرې

محبت

همپشه به مې ورب ته داد عا كړه
محبت د نازولي جانان را كړه

د انړې راته فاني دنيا حساب ده
هوښيارانو توبڼه جوړه د عقبا كړه

د جنت او د دوزخ پروا به څه كړم
چې پروا مې شپه او ورځ ستا د رضا كړه

چې تمام عمر په فكر د دولت وي
هغه خلكو د خپل ځان سره جفا كړه

د مادي دنيا متاع ده د څو ورځو
غافل مه شه او خروي تخفه پيدا كړه

چې د زړونو په رضارب خوشحال يږي
راشه! داسې انساني احساس اشنا كړه

دغه څوک دی چې په خپلو کې یې وړان کړو
ولسونو او اعتبار باندې څه وشول
دا څه وشول څه به کیږي نه پوهیږو
زموږ د خلکو په وقار باندې څه وشول
د ظالمو او بې رحمو زور چلیږي
افغاني! زموږ روزگار باندې څه وشول

۱۹ - ۵ - ۲۰۰۹

مهاجرت

څه وشول ؟

زموږ کلي او گلزار باندې څه وشول
په سپرليو ، نوبهار باندې څه وشول

بور اگان د باغ په لوري نه رادرومي
په دې خوار غريب مليار باندې څه وشول

چې د خياله يې رخسار په اوربل پټ وه
په هغه بڼکلي نگار باندې څه وشول

نه ادم شته ، نه رباب ، نه هغه مينه
د فرهاد د زړه قرار باندې څه وشول

دلته هرڅه دي وران شوي ويجاړيږي
زموږ کلي زموږ بڼار باندې څه وشول

د اخلاص او صداقت لورپه رتبه ده
د کعبې د پیروانو خان همرا کړه

په کوم ملک کې چې رښتني ورور گلوي وي
د هغو خلکو روزگار ربه صفا کړه

چې د بخل او کینې نه ، نه مریږي
هغه قوم ، هغه ولس ربه پنا کړه

غرض دا چې صداقت لوی عبادت دی
قوم په صدق کې حاصل د خدای رضا کړه

۲۱-۱۰-۲۰۰۸

افغان یم

زه څوک دکوم ملیت دکوم زبان یمه زه؟
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

پښتون دی که تاجک که هزاره ددی وطن
ازبک نورستانی که پشه ای دی یا ترکمن
ددې خاورې بچیان دي سره یو مو دی مدفن
تاریخ یم جوړونکی د زمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

دښمن مو په نفاق کې یو تر بله بیلوي
په رنگ رنگ دسیسو مو په خپل مینځ کې جنگوي
په حيله او نیرنگ مو په قومو جلا کوي
اوس پوه زه د دشمن په بد گمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

د ژوندون پای کی مایوسی خه پکار
د بڼه عمل بڼی خاطر تیری شوی

دلته دا څوک دی چه مغروره بڼکاری
فانی دنیا شیبی ، شیبی تیری شوی

افغانی رب ته د سجدو موقه ده
گنی موقی مو د توبی تیری شوی

۸ - ۵ - ۲۰۰۹

مهاجرت

د غم خپی

په مورې د مرگ بدی خپی تیری شوی
خه عجیبه شانتی صحنی تیری شوی

د زړه گوگل ته مولا س ویور و رقیب
د درد او غم بدی شیبی تیری شوی

د ژوند مفهوم ز مورې بی رنگه شولو
د نابودیو ولولی تیری شوی

ها امیدونه ارزو گانی د ژوند
تولی نیمگړی قافلای تیری شوی

راحی چه واخلو عبرتونه تر ژوند
د اسی په مورې چه تیاری تیری شوی

پدغه ژوند کی اعتبار کله شته
د خود غرضو ناکردی تیری شوی

د تورې په میدان کې هر د بنمن پدې پوهیږي
افغان باندې په زور او زیاتې کله کلي کیږي
خصلت مود میرانی دی په دې هر څوک پوهیږي
په عزم، اراده کې با ایمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

راځئ ای خوږو ورونو چې وطن سره اباد کړو
په پوهه هوبنیاری باندې دا خپل غلیم برباد کړو
پیشرفت او ترقی ته افغانی عزم بنیاد کړو
بیا سولې ورورولي ته ارمغان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

دا افغانستان دی

ای وطنه گران وطن
بنکلی گلستان وطن
دا مود خاپوړو کور
دی جنت نشان وطن

بڼه باغ او باغچې لري
رنگ په رنگ میوې لري
بنار د قندهار زموږ
پېغلی پښتنې لري

بنگلي ننگرهار ته ځم
گل د نارنج بنار ته ځم
بیا به د سپرلي موسم
د بنکلو دیدار ته ځم

دلته زړونه په لمبو دي
امیدونه په سلگو دي

په صحیح لار موروان کړه
ته مو سیال ددې جهان کړه

افغاني احساس اشنا کړه
دی تیارونه جوړ سبا کړه

۹ - ۵ - ۲۰۰۹

جرمنی

دی کاروان کی انسانان دی
خوک سپینر پیری دی خوانان دی

هم تور سرې ، ماشومان دی
خوک تنکی تنکی خوانان دی

دوی کی مینه ده وروری ده
پاک احساس ، مسلمانی ده

دوی په تمه د ژوندون دی
په امید د سباوون دی

ای ددی کاروان خاروانه
لږ خبر شه د کاروانه

ستا غفلت کی نابودی ده
ستا همت کی زندگی ده

لږ دمه شه ای مغروره
خان فارغ کره له غروره

غرونو کی زمریان لری
ژنی اتن چیان لری
خلکو د پکتیا سیمه
بښه بڼایسته ځوانان لری

لوړ نام او نشان زموږ
داد اسیا بام زموږ
خومره لوړ شهرت لری
لعل د بدخشان زموږ

دروند په زیارتونو دی
ځای د طاعتونو دی
داد غزنویانو کور
زړه د تاریخونو دی

لاړ به شو مزار ته بیا
د روضې دیدار ته بیا

سوال به د ایمان و کړو
د الله دربار ته بیا

دا مو د قومو کلی
دا مو د دودو کلی
لوړ عالی کلتور لري
دا مو د نیکو کلی

لوړ په تول جهان دی
دا کور د افغان دی
دا مو د پلرو کلی
دا افغانستان دی

کال ۲۰۰۲

مهاجرت

خاروان

دغه خوڪ دى چې خاروان دى

رهنما مو د كاروان دى

دامو خپل كه اجنبى دى

كه مو خپلو كې پردى دى

دوى كې لويه ځان ځاني ده

راته بنكارې بې ايماني ده

دي بې لارې ټول منزلونه

تورې شپې دي گړنگونه

په بې لارو ، لارو سردى

د كاروانه بې خبردى

هر يو ځان ، ځانله غره دى

كه خاروان دى كه ساده دى

چې په پوهه علمیت مری
د هغوی شته دوعا گوی

چې په جهل کې پیدا شي
خدای دې نکړي چاته لوی

چې په سمه لاره سردی
افتخار په داسې خوی

نورو صلحه کې ژوند تېر کړ
مور په جنگ کې شورالوی

۲۵ - ۸ - ۲۰۰۹

داڅه حال دی

دغه خوب دلیدو نه دی
نه خوبونه دلیدو دي
دا حالت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

څه تیارې دي خپرې شوي
سمه او غریبې دی نیولی
دی وحشي وحشي شیبو کې
دا فرصت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

ددی شنه اسمان تر څنگه
دا زخمي زخمي وختونه

مرگ او ژوبله ، بیوسي ده

۸

دا دهشت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

پرهارونه مرگ او ژوبله
دبې رحموقا تلانو
د ظالمو جابرانو
دا وحشت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

حالتونه توفاني دي
اوس وختونه توفاني دي
ای د وخت سالار تربوره
ستا خصلت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

نن دخدای د بنده گانو
ډېر بې حده سپکه کيږي

خوک پرزیري خوک څریري

۹

مناجات

ربه ستا دربار دی لوی
موریو ټول ستا ثنا گوی

ته عزت چاته نصیب کړې
خوک ذلیل کړې سیاه روی

تفاوت لري خالق هـ
ستا مخلوق په رنگ او خوی

یو هوښیار کوي کارونه
بل جاهل بې ادب لوی

خوک ظالم خانه خرابه
دی مکاره درواغ گوی

ربه تادي پیدا کړي

خوک عاجز خوک فضول گوی

تکبر چې پکې نه وي
ها عالم د عقله پوی

۷۶

چا چې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
ته سزاواريې ربه
د عبادت مدام
که مو نصیب شي چېرې
ستا مرحمت مدام
شيطان رتلی گنو
تا فرمایلي دي
چا چې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
لاس په دعا یو ربه
ته مو سبحان یې
ته مو پوره کړې حاجت
ته نگهبان یې
افغاني! ستا په لار کې

هرڅه منلې دي
چاچې راستي كړې ده
رب ته منلې دي
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۰

۷۵

دا قيامت د ليدو نه دی
نه وختونه د ليدو دي

ای د دې زمان انسانه
سره يو شه يو همت شه
يوه چيغه د غيرت شه
نور غفلت د ليدو نه دی
نه وختونه د ليدو دي

تر دې غلو او گيدرانو
دا وحشي ، سړي خورانو
تر پنه خلاص مظلوم انسان كړه
دا ذلت د ليدو نه دی
نه وختونه د ليدو دي

کال ۲۰۰۷ مهاجرت

۱۰

زخمي زړه

شيخه نور کله زه تسبيح شمېرم
زه مې زخمو نه د سينې شمېرم
گيله مې خکه د خپل ځانه راځي
خپل صداقت دا ناکردې شمېرم
چې په وفا او صداقت مړه شوي
د هغه خلکو هديرې شمېرم
د زړه باغچه مې ټول زخمي زخمي ده
د رغيدو بې ورځې شپې شمېرم
د پيوندې زړگي نه څه غواړې نور
نه ستا وعدې نه مې گيلی شمېرم

ستا زړه په کوم رنگ چې تسپې اړوي
زه افغانی مې شوگيرې شمېرم

فرانکن کلینینک-باد کیسینګین

۱۷ / ۸ / ۲۰۰۸

جرمني

۱۱

نیک عمل

دنیا د نیک عمل ده
بدان رتلي دي
چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
دنیا د نیک عمل ده
بدي په کارنده
دا بد عمل چې پرې ځي
دا سمه ليارنده
پرهيزگاران د دنيا
پاک او سپېڅلي دي
چاچې راستي کړي ده

رب ته منلي دي
دا دنيايي كار او ژوند
هسي روان دي نا
چې څوك پرې نه پوهيږي
غافل د ځان دي نا
د خداي رښتني مخلوق
پرې پوهيدلي دي

۷۴

پرواز دي زړه غواړي وزر دي نه وي
د بي انصاف درزي د ظلمه وروسته
کالي دي جوړوي خو تير دي نه وي
داسي وختونه د نيمگرو هيلو
کله پېښيږي چې هنر دي نه وي
يا که په هر څه باندي پوه يې مگر
په لاس کې زور نلري زر دي نه وي
داسي تندي هم په داغلو ارزي
چې خونې نلري اختر دي نه وي

يو خوږ ارمان لرو په زړو کې ربه
چې نور جنگ نه وي ستمگر دې نه وي
خاونده بيا هغه وختونه غواړو
پښتانه يو کره لرو او بردې نه وي

۲۰۰۹ - ۵ - ۴

۷۳

دمینې رنگ

ياره ستا په اننگو کې
چې د چا د وينې رنگ دی
زما د پاکی مینې
حقیقت پکې خرگند دی

ما ویل سترگې دې خوږې دي
دې ویل توري په رنجو دي
ما ویل مینه دې سور اوږدی
دی ویل یار زما ملنگ دی

ما ويل زما سره اشنا شه
دې ويل زموږ كلي ته راشه
ما ويل مينه رسوا كيږي
دې ويل دا دميني خوند دی

۱۲

ما ويل بنكلي دې خواني ده
دې ويل مينه رسوايي ده
ما ويل زه دې ليونى كړم
دې ويل يار مې غنم رنگ دی

ما ويل سپينه خوله دې راكړه
دې ويل مينه كړې بې باكه
ما ويل زړه ته مې نژدې بې
ويل زه شمع يار مې پتنگ دی

ما ويل راشه مازيگرته
دي ويل دربه شم گودرته
ما ويل لاره به دي خارم
ويل منگي مې شين په خنگ دي

۲۵/ ۴ / ۲۰۰۷

۱۳

چي بام خخيري او ختگردي نه وي
دا تنهايي به خه لذت ولري
په کور کې ناست يې او دلبردي نه وي
د داسي وصله نا اميده يې تل
واده دي کړي وي پسردې نه وي
چي د اشنا په تمه تمه ناست يې
ورخ دي اوږده شي مازيگردي نه وي
يا په چرتونو او فکرونو د يار

شپه دې اوږده شي او سحر دې نه وي
د شوگيږو د خپل جانان نه وروسته
خوب دي راغلي وي بستر دې نه وي
چي غريبي او بي وسي وي مدام
په تبه پروت يې او ډاکتر دې نه وي
چي کله کله خوشحالي پېښه شي

۷۲

نيمگري هيلي

د ژوند بهير په بېرته بېرته درومي
تل خوشحالي او د زړه سردې نه وي
کله نا کله داسي ډېر پېښېږي
چي څه کړې حاصل او بردې نه وي
داسي هستي زمينداري به څه کړې
ځمکه دي ډېره وي بزگر دې نه وي
او يا د ځمکې د حاصل نه وروسته

فصل دې پوخ وي او لوگر دې نه وي
هغه تنهاد بېوسي. موقعه کې
مشکل دې ډېر وي کمک گر دې نه وي
ملياره! ته به هم خوشحاله نه وي
چې نيالگي کېنوي ثمر دې نه وي
ژمی به څنگه په خوښۍ کې تېر شي؟

۷۱

پاکې هيلې

هغه څه چې مو په زړه کې هوسپري
زموږ هيلې دي منزل ته به رسپري

دغه هيلې ډېرې پاکې او سوچه دي
چې ملگري مو د ژوند او همېشه دي

دا ژوندون د اميدونو لوی جهان دی

حڪه تل په هلو څلو كې انسان دى

د مادي دنيا متاع پسې به گرزى
خو اخر به د نيستۍ په طرف پرځي

چا چې بل انسان ته كړى دى خدمت
دا حتمي ده چې بيا مومي به عزت

۱۴

ځينې شته داسې كسان چې مضرى كا
چې تاوان درته رسېږي خوشحالي كا

دوى په خپله په تلاش كې د ضرر دي
خداى وهلي ځان نه كله با خبر دي

څوك چې چاته كوهى كني هغه خپله
په كوهي كې به يې ځاى وي تل تر تله

چې د بخل او کینې نه نه مړېږي
ناروا دی هېڅ منزل ته نه رسېږي

تکبر دا د جاهلو خلکو کار دی
په دنیا باندې تل کله اعتبار دی

پاکې هیلې د انسان او انسانیت
درته بنایي که دې گران وي خپل عزت

۱۵

ربه ته د مور او پلار یې نگاهبان شې
دا مو هیله دا امید دا مو توبه ده

تا پیدا کړو ته مو وژنې ته مالک یې
ستا ورحم او کرم ته مو سجده ده

رښه ته يې جنتونه ور نصيب کړې
ښايسته پېغله غزال جان مو ستا ميلمه ده

۲۰۰۹ - ۳ - ۱۷

اشفنبورگ والډفريتوف

جرمني

۷۰

خوانيمرگه غزال

زموږ کلي زموږ ښار کې انگازه ده
جگه شوي د ښکلانن جنازه ده

خښوي نن نامراده ارمانونه
د غزال د پېغلتوب ورستی شپبه ده

نن د زړونو د داغونو حساب نشته
د غربت د ماتمونو يو بيلگه ده

پدې ویر کې هر یو ډېر دی ژریدلی
که سپین گیری یا که ځوان که بېگانه ده

ارمانونه د ځوانۍ نن خاوری کیري
عجیبه شاني د غم بده شپبه ده

پدې خلکو نن د غم د پاسه غم دی
پدې کلي نن راتاو د غم څپه ده

د اخلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قانون د پادشاهي ده

افغانی دا صداقت لوی عبادت دی

خپل قسمت چې در رسېږي قناعت دی

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

۱۲

مهاجر

زړه کې چې مغروره او کاکه یمه
داسې معلومېږي چې ساده یمه

دلته په پردي وطن کې ژوند کوم
هر څه خپلوم خان بيگانه يممه

گوري راته تل دوی په پردي نظر
هسې زه د څو ورځو ميلمه يممه

۲۴ / ۴ / ۲۰۰۷

مهاجرت

۱۷

د نازو او د ملالې خدمتگار دی
خپل ولس ورته د هر څه نه دی گران

همپشه دى د ټاټوبي په خدمت كې
تل نازيري په تاريخ د لوى افغان

رښه ته د با احساسو ساتندوى شې
لور همت راته ښكاره شو افغان ځوان

۲۰۰۹ - ۳ - ۲۲

۶۸

افغان ځوان

چې خپل ژبې ته خدمت كړي په ښه شان
په مرچل كې ورته پروت دى د افغان

نازولي يې مدام خپل مشران دي
احترام ورته كوي په هر زمان

بنکلی ځوان دی هم ساتونکی د سنگردی
د دښمن سره یې لاس دی په گریبان
لوړ احساس یې د وطن خپره کې بنکاري
رښه ته د دغه ځوان شې نگهبان
ډېر غمخواره استعداد راته بنکاره شو
په خدمت دخپل وطن کې افغان ځوان
د میرویس او احمد شا بابا خدمت ته
شپه او ورځ یې یوه کړي په ایمان

د زړه باغچه

د زړه باغچه کې درته گل کرمه
رامبیل، چمبیل، نرگس، سنبل کرمه
دا به وعده راسره کړې جانانه

دگلو سیل له به راځي جانانه

د زړه باغچه کې درته خیال جوړوم
د بنا پیریو پکې تال جوړوم
زما دا هیله به منې جانانه
دگلو سیل له به راځي جانانه

زما د پاکې مینې بنکلي بن کې
ستا د بنا ایسته حسن منلي بن کې
د وفلاس به را کوي جانانه
دگلو سیل له به راځي جانانه

زما د مینې او سرو گلو باغچه
د رنگینو، باغ او بلبلو باغچه

بیا له خزانه به ساتې جانانه
د گلو سیل له به راځې جانانه

ترخو پدې باغچې خزان گډشي
په سرو گلونو مې تالان گډشي
پاس په لیمو به قدم ږدې جانانه
د گلو سیل له به راځې جانانه

۱۰ / ۴ / ۲۰۰۷ /

جرمني

ماويل چې زه به خپل منزل ته رسم
په حقيقت کې په بل رنگ راغلم

د پاکو هیلو ، ارمانونو ښار نه
زه افغانی تری گيله من راغلم

۲۰۰۸ - ۳ - ۱۸

مهاجرت

گيله مند

زه د حالاتو نه په تنگ راغلم
د خپل تدبير سره په جنگ راغلم

ماويل چي بښکل به کړم روښانه لاره
په سرنوشت کې د پتنگ راغلم

زه د خپل ملک د پادشاهي په هيله
خو په حساب کې د ملنگ راغلم

ما سره بښکلي ارمانونه زړه کې
خو نامراده ترې په څنگ راغلم

هغه حساب چې مې د ژوند درلوده
زه په مسير کې د نيرنگ راغلم

ليونی

د فکر تال کې زنگيده ليونی
بيا په زرگي مې وريده ليونی

ما مي د زړه ورته داغونه شمېرل
دا بې پروا وه خنډيده ليوڼی.

هسې بې درده بې احساسه نه وه
خما په مينه پوهيده ليوڼی.

ما چې اظهار ورته د مينې کوه
لکه د گل به غورږيده ليوڼی.

افغانی خومره بې شيبې تېرې شوې
چې په مالت کې اوسيده ليوڼی.

۱۰/۱/۲۰۰۸

مهاجرت

۲۰

غزل

زړه چه شی بی شوره بس د عشق د کوره ووخی
يار ورته اغيار شی د زرگی د زوره ووخی

دغه د بې مینو بنار د زړو تسل په څه کیږي
دا چې د یار مینه یې د فرض د پوره ووځي

عزم فولادي د یار په مینه کې په کار دی
ژوند د نا امیده ارمانو د توره ووځي

ژوند د پاکی مینې ، پاکو هیلو سره بڼه ایسي
گوره چې مین د نا کردو د اوره ووځي

هسې چې بنایست یې د اشنا په اننگو کې دی
هسې یې غزل د نا اشنا انخوره ووځي

۱۲/۱۲/ ۲۰۰۶

شوگيرې

زه له حیا یار ته کتلی شم

دزږگي راز ورتسه ويلى نشم
ديار منت مې په ليمو قبول دى
د بل احسان په ځان منلى نشم
داستا په مينه محبت كې اشنا
دهجر ژوند نور تيرولى نشم
ستا به پدې كله يقين پيدا شي
زړگى له تانه صبرولى نشم
هاستاد كلي دكوڅو يادونه
خوږې شيبې يې هيرولى نشم
افغانى ژوند په شوگيرو تېريري
باران د او بڼكو درولى نشم

۷ - ۷ - ۲۰۰۹

دا تنگ نظره د تعصب لېونیان
د افغانانو کار او زیار وړانوي

اغیار به دا ارمان تر گوره ویسی
چې د افغان ولس گلزار وړانوي

افغاني! زموږ د پرگنو یووالی
د دښمن ځاله او اعتبار وړانوي

۸ / ۳ / ۲۰۰۹

مهاجرت

کلیواله

د کلي مينځ کې د پنځو په خو کو تلله جلی
لکه کو تره مې د ورايه وليدله جلی

د سيخکو کتار يې جوړ وه د اوربله ځينې
په يو نظريې زړگي ويوره د گوگله ځينې
په سرو منگلو يې لاس تېر کړه د کاکله ځينې
په هر قدم کې لکه لښته ماتيدله جلی
لکه کو تره مې د ورايه وليدله جلی

خپلو همزولو سره وتې په چکروه نه
بنکلی موسم د پسرلي او مازيگروه نه
د پلواندي پت کاته يې په هنروه نه

د نجنو مينځ کې لکه شمعې بليدله جلی
لکه کوتره مې د ورايه وليدله جلی

يو يې په غاړه سور کميس گل بخمل وه نه
په جگه پوزه د چارگل يې جلوبل وه نه
دا خوشبويي چې په گڼا ترې د سنبل وه نه

په افغاني لباس کې بنکلي بنکاريدله جلی
لکه کوتره مې د ورايه وليدله جلی

۷/۱/۲۰۰۸

درحمان با با مزار

چې د رحمان با با مزار وړانوي
د پښتنو ستر افتخار وړانوي

دا د فرهنگ او د ادب د بنسټان
زموږ کلتور زموږ یادگار وړانوي

زموږ تاریخ ته دوی په سپکه گوري
دوی زموږ څلی او منار وړانوي

نن د صوفي عبدالرحمان په پلمه
د تصوف پلونه اولار وړانوي

دوی د انصاف او انسانیت نه لرې
نن که رحمان سبا انصار وړانوي

هر قدم کي مایوسي ده
په سلگو کي چي اوسپرو

که لوی خدای مو مهربان شي
د رحمت په مور باران شي
په وطن کي مو وروري شي
خپل بانډو کي چي اوسپرو

ربه مور هم بنده گان يو
د يو خوږ ژوند په ارمان يو
(کاش چي ورکه محتاجي شي)
امیدو کي چي اوسپرو

افغانی وطن سور اور شو
تر اسمانه لوگی خپور شو
اه فریاد او بیوزلي ده
تورتمو کي چي اوسپرو

۷ - ۲ - ۲۰۰۹

د جانان غم

د شوگيرو به درته څه ووايم
د ژريدو به درته څه ووايم
چې دې په مينه کې لوگي لوگي شوم
د نا کړدو به درته څه ووايم
د جانان غمه ليونې دې کړمه
د رغيدو به درته څه ووايم
چې په وعده باندي وفا ونکړې
د تش وعدو به درته څه ووايم
گيلې مې ډېرې په زرگي تېرېږي
ددې گيلو به درته څه ووايم
زړه مې د مينې په درياب لاهو شو
د ډوبيدو به درته څه ووايم
د افغاني زرگي کي مينه ديار
د هيريدو به درته څه ووايم

۲۰ / ۲ / ۲۰۰۸

مهاجرت

د نجونو ميره

((ما يې تماشه وکړه تله چې د چمن په لور))
((دا د نجونو ميره وه لاره د گلشن په لور))
ما يې تماشه وکړه تله په مکيزونو کې
مسته چې په ناز قدم اخلي په گلونو کې
حسن ده بڼکلا ده دانه ځي د فیشن په لور
دا د نجونو ميره وه لاره د گلشن په لور
ما يې تماشه وکړه ده د سردرو بڼکلا
سروه د بوستان په قد ده د شنو باغچو بڼکلا
حوره په بنايست ده دا ځي باغ حرم په لور
دا د نجونو ميره وه لاره د گلشن په لور
دا د نجونو ميره ده بڼه بڼکاري همزولو کې
داسې وطني بڼکلا نشته پدې نورو کې
څار تر افغانی حسن ځمه د وطن په لور
دا د نجونو ميره وه لاره د گلشن په لور

ديسمبر ۲۰۰۴

مهاجرت

کاش د خپل وطن بزگر وای
یا چوپان وای یا کارگر وای
اوس په بل ملک کی نوکریو
په چرتو کې چې اوسیږو

دلته بل رنگ ترانې دي
دلته بل شان ته نغمې دي
مور د خپل مالت نه لرې
په میرو کې چې اوسیږو

نه حما د کلي خوند شته
نه هغه د یاري رنگ شته
دلته مینه بازاری ده
په دوکو کې چې اوسیږو

دلته زړونه دي مات شوي
د مستي نه دي ولیدلي

جلا وطن

دا مورځو مره بد نصیب یو
په پردو کې چې اوسیدو
نه د ځان نه د قریب یو
غیر ملکو کې چې اوسیدو

وطن مور وطن عزت دی
وطن مینه محبت دی
اوس مو وړان دی د زړه کلی
شوگیرو کې چې اوسیدو

دغه څوک دی چې یې وړان کړو
نن احتیاج یې د جهان کړو
دا دکوم ظالم له ظلمه
تورو شپو کې چې اوسیدو

بنگري

مانه د زرگرد دوکان
خيالي پاولي غواړي
سپيني ليچې تشې گزري
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي
زرگره نقدې روپۍ واخله
مانه اشناد لاس بنگري په خپل مرضي غواړي
سپيني ليچې تشې گزري
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي
اشنا ځمانه مروردی
د لاس بنگري مې خوږ اشنا په بې صبري غواړي
سپيني ليچې تشې گزري
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي
بنگري د يار په لاس کې خوند کړي
په سپين مړوند د بنگرو شرنګ بنکلې ځواني غواړي
سپيني ليچې تشې گزري
ليلا ځمانه شنه بنگري غواړي

څلوريزه

زه افغان يم خپل وطن راباندې گران دى
اتحاد او ورورولي ځما ارمان دى

چې يې مينه دوطن يې ده په زړه کې
افغاني داهموطن راباندې گران دى

مهاجرت

خلکو دا ظلم دا وحشت به وی تر کومه پورې؟
خاونده ستا د قدرتو نو نه به مو تمه وشي؟

دغه ناتار چې نن سبا په ولسو روان دی
ددې وحشت د ختمیدو نه به څه تمه وشي؟

که داسې نه وي نو راپاڅه ای مظلوم تېره
یو لوی تحریک د ولسو نه به څه تمه وشي

افغاني ستا کلي باندي چې وړانوي نه گورې؟
ددې وړانکار سړي خورو نه به څه تمه وشي؟

۲۹ - ۱ - ۲۰۰۹

مهاجرت

خه تمه وشي؟

دغه تغير او بدلیدو نه به خه تمه وشي؟

د جهانخوارو د وعدو نه به خه تمه وشي؟

دا به رښتا وي هغه خه چی دوی وعدې ورکوي؟

د نوي مشر تدبیرو نه به خه تمه وشي؟

خلکو د ظلم او وړانکاره سرمایې نظام نه

د دو هونبیاره لېونو نه به خه تمه وشي؟

روزگار به بیا خپل ازموینه راڅرگنده کاندې

زموږ د بربادو ارمانونو نه به خه تمه وشي؟

هغه ظالم پاچا د ظلم د انجام نه وروسته

د دغه ځوان د کړو وړو نه به خه تمه وشي؟

که خپل که بیگانه ده

چا وړان کړو دا وطن چا ترې لوټ کړي خزانه ده
که خپل که بیگانه ده
چې خپل یې وړانوي بیا د پردونه څه گیله ده
دا څنگه زمانه ده ؟

هر چا تر خپله وسه دا وطن کړلو خراب
څوک ناست دی بلډنگو کې په ډالر کوي حساب
څوک پروت دی په خیمه کې له یخنی نه شو کباب
هر چا ده غږولې د خپل خوښې ترانه ده
دا څنگه زمانه ده ؟

په نوم د عدالت دی خو خیانت پکې چالان دی
غریب پدېې وطن کې د ماړه نس په ارمان دی
دا ملک چاته جنت چاته په مثل د زندان دی
هستی یې رانه لوټ کړه د ډالرو یاران ده
دا څنگه زمانه ده ؟

خلک لاره تر کیهانه مور په خپلو کی جنگیرو
پدې عصر و زمان کې د پردو په ډول گډیرو
نفاق او تر بگني کې هېڅ مطلب ته نه رسیرو
وطن په نامه یو شیء صرف همدا یوه چاره ده
دا څنگه زمانه ده ؟

تینگ عزم افغانی او ورور گلوي مو سعادت دی
وطن ته د بادردو هیواد والو ضرورت دی
یو والی اتحاد زموږ په پوهه دی همت دی
وطن به شي اباد که دا مو عزم او اراده ده
دا څنگه زمانه ده ؟

۲۵ / ۲ / ۲۰۰۸

مهاجرت

گل به خجالته وي ستا بڼکلي رخسار نه بيا
لري به اغيار شي ياره ستا راتلو سره

زه خود وفا تمه صرف خپل اشنا نه کړم
زړه به می قرار شي ياره ستا راتلو سره

ما دي د بنايسته حسن لوړ انداز ليدلی دی
ژوند به لاله زار شي ياره ستا راتلو سره

زه په افغاني رسم يار ته تمه ، تمه يم
خلاص به انتظار شي ياره ستا راتلو سره

۱۷ / ۱ / ۲۰۰۹

ياره ستا راتلو سره

باغ به مې گلزار شي ياره ستا راتلو سره
ژوند به نوبهار شي ياره ستا راتلو سره

ياره ستا د بڼکلي مخ چرته هم ثاني نشته
زړه به ځوان ماليار شي ياره ستا راتلو سره

هسي محبت چه کړي توربور ا په گل باندي
داسي به روزگار شي ياره ستا راتلو سره

زړه خو ستا د خوږ زړگي خوږ نظر په تمه دي
روغ به دي بيمار شي ياره ستا راتلو سره

بڼکلي ارزوگاني دي بڼکلو ارمانو نه سره
ورک به مې تلوار شي ياره ستا راتلو سره

خېبره

خېبره ستا ليدو ته دځلمو سره درځم
ستا جگو جگو غرو ته د پښتو سره درځم

اغيار كه چيرې لار كې د اغزو دامونه كيږدي
هيڅ ډار مې ترې نه شي ابله پښو سره درځم

زما دنيكو كوربې تاكې ښكلي تاريخونه دي
ميرانه نارينتوب او د اسرو سره درځم

پردي كه په خپل زوراو په طاقت باندي نازيږي
زه خپله پښتونواله او شملو سره درځم

دا ستا په سردرو كې د ميرانې هديرې دي
مزار ته يې د سرو گلو غنچو سره درځم

جنوری ۲۰۰۷

۳۰

توپیر

ما د خیالونو د باغچو بنا پیری
دهو سونو د دنیا ناوکی
په سمه ورځ او په رڼا ولیده
ما یوه ښکلې تماشا ولیده
زه د حسنو میلمه شوم
د بنا پیرو میلمه شوم
هلته زه پوه شوم په دې
چې د خوندونو او خیالونو دنیا
دهو سونو دنیا
درڼا ورځې د خوندونو سره
خوږو وختونو سره
تعبیر په څه انداز دی
توپیر په څه انداز دی

ديسمبر ۲۰۰۵

۳۱

د يار مينه

د يار مينه زوريدل دي بل څه نه
په سوراوړکې سوزيدل دي بل څه نه

چې د چا په زړه کې اورد مينې بل شي
مايوسي ده ژریدل دي بل څه نه

د پتنگ د مينې بد شاتته انجام دی
په لمبو کې لمبيدل دي بل څه نه

د جانان مينه د سره قرباني ده
په سوراوړ ورته دنگل دي بل څه نه

۲۲ - ۳ - ۲۰۰۸

ترڅو به خپل مېخ کې جنگونه کوو
د بل په لمسه ورور وژنه کوو
څه به حساب به مو توری ، ماشومان مری
له هری خوا نه افغانان مری

دلته کې مینه محبت مری
دلته افغان دلته همت مری
دلته ناهید او د نازو انا لمسیان مری
له هری خوا نه افغانان مری

راځی ای ټولو ډلو ډلو خلکو
په بیلو لارو ویشل شوو خلکو
که یولاس نشو هم وطن هم موایمان مری
له هری خوا نه افغانان مری

۲۰۰۹ - ۸ - ۴

۵۳

يووالی

لا ترخو به زموږ گران وطن وړانيزي
لا ترخو به زموږ کلی لانړيزي

ورنولږ خه د تدبير نه کار په کار دی
په يووالي باندي هر مشکل سميرزي

چې يووالی وروړگلو ي يې په نصيب شي
افغانی وطن به خا ما خا جوړيزي

۶- ۹ - ۲۰۰۷ کال

مهاجرت

۳۲

حالت

زړه ته کله کله راشي مایوسي
خفه کېږود نا اهلو په دوستي

که له یو خوا مو هجران زړگی کباب کړ
بیا د بلې خوا دی غم د بې وسي

عاقبت به مو وکومې لورته بیایي
چې رتلی گڼو ژوند د سالوسي

د خوارانو سره خوار یو مور په طبع
د خانانو دود مو ځانله لمسوي

مور چې وگورود ماتو زړونو خلک
پرې زورېږو ډېر بې حده په راستي

چې د عدل په بازار کله ورگډ شو
د سرو، سپینو فرق یې وینوسم دستي

۳۳

په کوز او برکی

په کوز او برکی نن بی شمیره انسانان مری
له هری خوا نه افغانان مری

څوک د طالب څوک ترهگر په نامه
څوک د اجیر څوک د نوکر په نامه
زموږ زاړه زموږ تنکی، تنکی ځوانان مری
له هری خوا نه افغانان مری

دنیاروانه ده کیهان لتوی
په علمیت کی ټول جهان لتوی
زموږ مکتب زموږ شاگرد پوه استادان مری
له هری خوا نه افغانان مری

مورې انسانیت او عدالت یادو
مورې تل انصاف او صداقت یادو
خوپه عمل کی هم منصف هم مسلمان مری
له هری خوا نه افغانان مری

۵۲

راشه چه سپرلی دی شم
راشه چه سپرلی دی شم گلزار دی شم
راشه چه د بدی ورخی یار دی شم
ستا د پاکی مینی محبت کی یار
ژوندشمه وړمه شمه بهار دی شم
نه شته بله لار نه بل تدبیر چیری
راشه چه مرهم دی شم قرار دی شم
ته ما ته په مینه مینه وگوره
زه به دی لمبه شمه انگار دی شم
ما سره جذبه ده محبت زړه کی
راشه چه کاکل دی شم سینگار دی شم
مینه د اخلاصه سره خوند کوی
راشه چه د مینی وفا دار دی شم

هسکه غاړه زيب لری امیل سره
راشه چه د سپینی غاړی هار دی شم
شرنگ دی د پایزيب په زرگی بڼه لگی
راشه چه پایزيب دی شم شرنگار دی شم
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۲

۵۱

مور په مینه د آشنا هسې صادق یو
چې مجنون ورته عاجز دی په دوستي

افغانی چې دکوم چا په مینه سوزي
د هغه نگار په مینه کړي مستي

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

مینه خه ده

دغه چته بنکلا گوره
وای په مینه نه رسیږم

خپله مینه کې لمبیري
وای په چل یې نه پوهیږم

مینه اور مینه سیلاب دی
مینه ژوند مینه کتاب دی

مینه پوهه ده علمیت دی
مینه کار دی شجاعت دی

مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه شرنګ دی یو رباب دی

۳۵

دا مو په خپله په ځان وکړه
چې د پردو په لمسون خپل کور وړانونه

راځی چې خپل وطن اباد کړو
تر څو به ګالو د پردیو پیغورونه

وطن د ټولو شریک کور دی
دا دشمنان مو په قومونو بیلوینه

د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځی چې یو کړو افغاني خواره قومونه

۱۲/۱/۲۰۰۸

۵۰

زموږ مینه زموږ گران افغانستان دی
زموږ مینه زموږ ژوند زموږ ایمان دی

بی وطنه چې او سپړي په غربت کې
خوږ ژوندون ورته په مثل د زندان دی

زموږ مینه زموږ هیله ده ارمان دی
اتفاق او ورورگلوې د هر افغان دی

دا وطن په ورورگلوې باندې جوړیږي
په یووالي باندې هر مشکل اسان دی

د وطن غیږه کې مې کور دی

ماته پردي مالت کي خوب کله راځينه

د وطن خاوري به رانجه کړم
دا پرديسي ژوندون مي هر دم زوروينه

چي مو تاريخ ته نظر وکړو
جگي شملي مو د پلرو را يادي شينه

۴۹

ميينه بحردی طوفان دی
ميينه دافانی جهان دی

ميينه بڼه شانتې نغمه ده
يوه بڼکلي ترانه ده

دا د ژوند مانا ده ميينه
هم د خوند مانا ده ميينه

څوک د خدای سره کړي ميينه
د عقبای په لاري سردی

خوک په دی فاني جهان کې
د ريا په لاري سردی

مینه کور مینه دلبردی
مینه زوردی اوهم زردی

۳۶

خوک د کار سره کړي مینه
خوک مین په خپل هنردی

خوک روزگار سره کړي مینه
هم پیشوا دی هم رهبردی

د یار مینه زوریدل دي
په سور اور کې سوزیدل دي

د پتنگ انجام د مینې

په لمبو کی لمبیدل دي

د مین په برخه گوره
مایوسی ده ژاریدل دي

د جانان مینه د سره
(په سور اور ورته دنګل دي)

۹ / ۱ / ۲۰۰۸

۳۷

زموږ مینه

دا د مینې عجیبه لویه دنیا ده
څوک په مینه کې مجنون څوک یې لیلیا ده

چې په مینه محبت کې دی تېر شوی
مینه کړې ده درخو ده که رابیا ده

مینه خه ده مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه پوهه ده علمیت مینه کتاب دی

د یار مینه زوریدل دي بل خه نه دي
په سوراوړکې سوزیدل دي بل خه نه دي

د پتنگ د مینې بد غونډې انجام دی
په لمبو کې لمبیدل دي بل خه نه دي

۴۸

دلته سترې بادشاهی وې
ډیرې لوی امپراتوری وې
خوک چنگیز په شان مغرور و
ناپیلون هم لوی باتور و
لږ عبرت ژوندته پکار دی
کبر جن سپی تل خوار دی

نن دا مست چې په ډالردې
دوی د ځانه بې خبر دي
سبا خدای له په رفتن دي
بس محتاج د یو کفن دي

»»»»

۲۷ - ۸ - ۲۰۰۹

۴۷

تر خوبه دا نفاق وي

راځی چې جوړ کړو دغه وړان کلي کورونه
ورونو تر خوبه دا نفاق وي

راځی چې یو کړو دا خواره واره قومونه
ورونو تر خوبه دا نفاق وي

گودرمو وړان پېغلي سرتوري شولې
د ورور گلوی خبرې نورې شولې

کلي باندې مورانسکورې شولې
خوبه د بل په لمسون خپل کور وړانونه
ورونو تر خوبه دا نفاق وي

دا وطن مينه غواړي کار غواړي
بيا جوړولو ته يې زيار غواړي
بنکلو باغچو ته يې مليار غواړي
تر خوبه اوړو د پرديو پېغورونه
ورونو تر خوبه دا نفاق وي

ورونو تدبير او علميت دى په کار
لوړ شجاعت او صداقت دى په کار
بيا رغونې ته همت دى په کار
راځى پوره کړو د کالونو ارمانونه
ورونو تر خوبه دا نفاق وي

دا مو د کلو او باندو وطن دى

داد بنایست د منظر و وطن دی
د ولسونو ، پرگنو وطن دی
سره جرگه کړو افغاني ټول ولسونه
ورونو ترخو به دا نفاق وي

۳-۸-۲۰۰۷ کال مهاجرت

۳۹

موقعه

دا ژوندون یوه موقعه ده
د چاته لنډه چا اوږده ده
دا موقعه ده هغه چاله
چې فرصت لري سباله
خوپه هرشي کې انجام شته
خوک صادق همدنام شته

پوه او بنه خلک تیر شوي
بد په بد نامه یاد شوي
خاطرې ترې پاته کیږي
نیک په بنه نامه یاد یږي
د ژوندون په پړاوو کې
په وختونو زمانو کې
دیر و ستر ستر قدر تونه
د بدبې وې مقامونه

۴۶

گله شوه په ډول د اجنبی رنگ په رنگ
خه بې وقاره حیثیتونه تېر شول
هسکه شمله مو د نیکو شوه ټیټه
د پردو رسم او رواجونه تېر شول
دا بې فرهنگه د فرهنگ تر نامه

زمور د کلتور اوله دودونه تېر شول

داد تاريخ او افغانيت د بنمنا
دوی مو لستونې کې مارونه تېر شول

افغاني! نه رسي منزل ته هغوی
چې د وطن او ولسونه تېر شول

۲۰۰۸ - ۱۲ - ۲۸

برول - جرمني

۴۵

خوانيمرگه اوزليم

يوه مينه يوه ناز يوه ادا وه
يوه بنکلي نازينه دلريا وه
خوږې سترگې محبت سره اشنا وه
هغه لاره د عمرونو مسافر شوه

هغه لاره مور او پلاريې په غم ژاري
د خواني د مرگ بهاريې په غم ژاري
زموږ كلي زموږ بناريې په غم ژاري
اوس هغه د مور او پلاره مرور شوه

تر سهاره پرې د غم او بنكي جاري دي
مور او پلاريې اوس د غمه لپوني دي
نا اميده په ژړا خپل او پردي دي
په خواني كې دا پېغلوته چيرته سر شوه

نن اسمان دی په دې كلي راویدلی
دلته هر سپی بی حده زوریدلی

دې ماتم کې هر چا خان دی خپل گنېلی
بڼه ځوانې یوه بڼکلا نن د نظر شوه

رښه ستا دنیا ده لویه ته بادشاه یې
هم د خان هم د غریب هم د گدایې
ته په خپله په خپل کار باندې اگاه یې
نن خور لانه مې د لور خاورې په سر شوه

۲۰۰۷ / ۲ / ماین اشف جرمني

حالات

په مونږه څومره چې وختونه تېر شول
هومره عبث میاشتي، کالونه تېر شول

دا به تقدیر وه که مو خپله گناه

په ژوند مو خومره کړاونه تېر شول؟

خلک بڼه ژوند ته ترکیهانه لارل
ز مور، عبث ټول فرصتونه تېر شول

دغه حالاتو په مور، څه ونکړل
ز مور، روزگار کې ټول غمونه تېر شول

یوه لحظه آرام مو ونه لیدو
څه نا کراره مو فکرونه تېر شول

خپلو مینځو کې جنگوي افغانان
خومره و حشت خومره ظلمونه تېر شول

خومره شو بی قدره په بل ملک کی چه اوسیرېو
دلته هر قدم کی د افغان په نوم زوریرېو

ټول عیب په نفاق کی دی په دی هم نه پوهیرېو
وران شو د شملو وطن د کلو او بانډو وطن
خوږدی خلکو خوږدی د پلرو او د نیکو وطن

راشی خوږو ورنو سره یو شو د افغان په نوم
خو به دا نفاق وی چه بیلیرېو این او ان په نوم
لاس د وروری ورکړو د اخلاص او د ایمان په نوم
جوړ کړو افغانی وطن د سولی او جرگو وطن
خوږدی خلکو خوږدی د پلرو او د نیکو وطن

خپل وطن مو وړان شو شو محتاجه د پردو وطن
خوږدی خلکو خوږدی د پلرو او د نیکو وطن

دلته مجبوری ده هر قدم کی تکلیفونه دی
دلته بی و سی ده هری خوا ته پیغورونه دی
بل غوندي قانون دی مایوسی ده زحمتونه دی
هر قدم پردی دی راته بنکاری د میرو وطن
خوږدی خلکو خوږدی د پلر او د نیکو وطن

خه خو په وطن کی ډیری شمیره شهیدان شول
ډیر نور د ابرو خلک بی کوره بی کاروان شول
خوک بیا په پردی وطن کی پاتی په بیابان شول
دا نسل لا پریږده چه مو وړان شو دلمسو وطن
خوږدی خلکو خوږدی د پلر او د نیکو وطن

پرديس خيالونه

د شعرونو مجموعه

سميع الدين سعيد افغاني

د شاعريه هکله

سميع الدين افغاني د ارواښاد مولوی محمد سعيد
(سعيد افغاني) ځوی د مرحوم مولوی عبدالمجيد
لمسی په کال ۱۳۳۳هـ ش کی د لغمان ولايت د عمرزيو
د قریي دخیراباد په کلی کی زيږيدلی دی . لمړنی

زدکړې يې دلغمان ولايت د حيدر خانيو په دهاتي
بنونځي ، دمهرالمک ابتدايه بنونځي او د روبان په ليسه کې سرته رسولي او په کال ۱۳۵۹ کې د لوړو او مسلکي زده کړو د لاسته راوستلو په مقصد
بهرته واستول شو . او په کال ۱۳۶۴ کې د کورنيو چارو په وزارت کې د ډگروالي تررتبې رسيدلي دي .
سميع الدين افغاني شاعردي چه يوه شعري مجموعه يې (د وطن يادونه) ترسرليک د چاپه راوتلي ، ډيره برخه ليکنې او شعرونه يې د وطن په مجلو او
جرايدو کې خپاره شوي دي او همدارنگه ډير شعرونه يې د وطن دوتلو شاعرانو او ليکوالانو په علمي سيمينارونو او مشاعرو کې دکلمه شوي او يو تعداد
نور يې د وطن د خوږ ژبو سندرغاړو په خوږو او ازونو کې کمپوز شويدي لکه بنجاره ماما ، پل دي بختو رشه ، همت ، افغان يم ، دا افغانستان دي ، ياره
ستا په اننگو کې او ډير نور چه زمور د هيواد والو د توجه وړ گرځيدلي دي .
سميع الدين افغاني متاهل او د پنځو اولادو څښتن دي .
ليکل شوي اثار

د وطن يادونه - شعري مجموعه ، د خاپوړو کلي - دکلو او بانډو کيسی
پس از بازگشت - داستان کوتا ، پردیس خیالونه - شعري مجموعه
(د حق دلاری فرهنگي ټولنه ۰ جرمني)



SAMEUDDIN AFGHANI

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**